Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 197 JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 16, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 16-го ЖОВТНЯ 1997 р. Ч. 197 РІК CIV.

Президент України виступив на зустрічі керівників Ради Европи

Київ(Р.Р.). — Президент Леонід Кучма відвідав Страсбург, де взяв участь у другій зустрічі керівників Ради Европи.

До участи, окрім керівників 40 держав-членів Ради Европи, запрошено керівників Азербайджану, Боснії, Герцеговини, Вірменії, Грузії, представників Ватикану, Канади, ЗСА, Японії, Европейської спільноти та Організації безпеки і співробітництва в Европі (ОБСЕ)..

У своєму виступі перед учасниками зустрічі Л. Кучма підтримав співробітництво Ради Европи з Европейською спільнотою ОБСЕ, НАТО і зазначив, що вступ до ЕС нині оголошено головним політичним пріоритетом України та інших держав Центральної та Східної Европи. Л. Кучма висловив ставлення України до Заключної декларації та пляну дій Ради Европи. „Ми вважаємо, що рішення про створення єдиного суду з прав людини, запровадження посади комісара з прав людини, посилення контролі за виконанням державами-членами своїх зобов'язань, зосередження уваги на подоланні організованої злочинности, корупції і тероризму та інші заходи істотно поліпшать діяльність організації, підіймуть її на рівень вимог часу", — сказав Президент України.

Щодо майбутнього Ради Европи, то Україна, як і інші европейські держави, зацікавлена, щоб Рада Европи як єдина панеевропейська установа відігравала активнішу ролю у політичній сфері, відчутніше впливала на вирішення проблем своїх членів, сприяла запобіганню і усуненню конфліктів на континенті. Президент України вніс пропозиції про поширення спектру завдань та підвищення ролі Ради Европи як невід'ємної складової частини архітектури европейської безпеки. Україна також запропонувала вивчити питання про новий вимір діяльности Ради Европи як своєрідного нормотворчого органу всієї системи европейських інституцій.

Другу зустріч керівників РЕ Л. Кучма назвав історичною, додавши, що разом з аналогічними форумами ОБСЕ, ЕС і НАТО вона має логічно завершити визнання оптимальних шляхів побудови майбутнього для Европи. Прийняттям молодих демократичних держав РЕ зробила неоціненний внесок у справу об'єднання европейських держав. „Майже подвоївши свій членський склад, вона стала справді панеевропейською організацією", — сказав Л. Кучма.

Учасники зустрічі розглянули питання про місце і ролю організації в загальноевропейських інтеграційних процесах та ухвалили Декларацію і плян дій Ради Европи в чотирьох напрямах: 1) демократія і права людини: постійний суд з прав людини, заборона клонування людини, активізація

(Закінчення на стор. 4)

Л. Кучма запевнив Раду Европи в дотриманні мораторію на смертну кару

Страсбург, Франція. — Президент Леонід Кучма, який 10-11-го жовтня брав участь у засіданні 40-членної Ради Европи, заявив, що Україна більше не практикує смертної кари, повідомили засоби масової інформації. Однак він так і не вніс ясність у питання, коли саме Київ перестав страчувати в'язнів.

Представниця Ради Европи сказала, що, за словами Л. Кучми, він підписав документ щодо зупинення смертної кари, який і поклав край страті в'язнів. Президент, однак, не сказав, коли цей документ підписано і скільки осіб страчено від 1995 року, коли Україна оголосила мораторій на смертну кару.

За даними Міжнародної амнестії, Україна минулого року стратила 196 осіб. Більше стратив лише Китай. Колишній міністер юстиції Сергій Головатий теж звинуватив український Уряд в продовженні застосування смертної кари всупереч обіцянкам. 8-го жовтня колишній міністер показав агентству Ройтерс документ, згідно з яким за перші шість місяців цього року страчено 13 осіб. Рада Европи збирається послати в Україну спеціальну делеґацію для перевірки слів С. Головатого.

Л. Кучма заявив, що смертні вироки передбачені українськими законами, однак він особисто пом'якшив їх на інші. За словами ж С. Головатого, урядовці не мають контролі над каральною системою в Україні, яка є „продовженням сталінської традиції".

Президент не підписав виборчий закон

Київ(Р.Р.). — Президент України Леонід Кучма не підписав закон про вибори народних депутатів України, відправивши його у Верховну Раду зі своїми зауваженнями.

На думку Президента, деякі норми закону не відповідають Конституції України. Зокрема, положення про право парляменту обирати голову Центральної виборчої комісії. Ряд зауважень стосується проведення виборів у мажоритарних округах. Президент вважає недоцільним встановлення норм про проведення виборів за одну туру без обмеження числа виборців, що мають взяти участь у голосуванні. Деякі зауваження торкаються норм бальотування для військовослужбовців.

Президент пропонує Верховній Раді розглянути ці зауваження і внести відповідні зміни до виборчого закону протягом двох днів, оскільки 15-го жовтня є останнім днем, який відповідно до Конституції визначено для підписання закону.

Голова Верховної Ради України Олександер Мороз в інтерв'ю для телевізійної служби новин сказав, що в разі непідписання нового закону про вибори і не введення його в дію, парлямент може розглянути зміни і доповнення до нині діючого виборчого закону. До нього можна внести такі зміни, „які гарантуватимуть обрання 450-ох депутатів за одну туру". Голова парляменту висловив припущення, що „можуть розігруватися схеми блькування закону на змішаній виборчій системі", однак такі маніпуляції з зинуванням про нелеґітимність майбутніх виборів будуть зайвими.

О. Мороз нагадав, що Верховна Рада заздалегідь внесла поправку, скасувавши термін, протягом якого до закону можуть вноситися зміни. Голова парляменту повідомив, що в комітетах уже розглянуто питання про затвердження членів Центральної виборчої комісії (ЦВК) та підготовано проєкт закону про ЦВК.

О. Мороз назвав „непродуманими" критичні заяви прем'єр-міністра Валерія Пустовойтенка щодо закону про підвищення мінімального розміру пенсій до 70.9 грн. на місяць. На думку голови парляменту, Пустовойтенко не мав права називати цей закон „злочинним", оскільки тим самим прем'єр виступає проти курсу Президента, який заявляє про необхідність реформування пенсійної системи". Популізмом є не рішення парляменту, а становище членів Уряду, які не шукають виходу з критичної ситуації, зазначив О. Мороз і додав, що Верховна Рада подолала вето 316 голосами, тому Президент має підписати закон. А прем'єр-міністрові доведеться зробити кроки для виконання цього закону.

Англія шукає порозуміння з Ірляндією

Лондон, Англія. — Символом бажання знайти шляхи до порозуміння з Ірляндією була перша зустріч прем'єр-міністра Англії Тоні Блейра із Джеррі Адамсом, що є головою політичної партії Північної Ірляндії Шінн Фейн.

Зустріч, що відбулася в Східньому Белфесті, була першою від 76 років, а саме вона символізує бажання до порозуміння між двома довголітніми ворогами, а тим і новий початок для Північної Ірляндії, що довгі роки жила таким політично неспокійним життям.

Журналістам не дозволено бути присутніми на цій історичній зустрічі, але офіційне повідомлення стверджує, що Т. Блейр потиснув руку Дж. Адамса. Цей доволі самозрозумілий вчинок Т. Блейра обурив, однак, до краю більшість протестантської частини Ірляндії, що той потиск руки уважає за визнання правовости Дж. Адамса як політичного провідника.

Здаючи собі з цього справу, прем'єр-міністер Англії у пізнішому інтерв'ю для журналістів заявив, що він ставиться до Дж. Адамса так, як до кожної іншої людини, і що саме такі людські стосунки є ключі. Він закликав усі політичні партії, як теж усі релігійні відламки в Ірляндії підтримати переговори у справі замирення, бо відкинення ненависти та взаємного поборювання конечні для покращання дальшої долі Ірляндії. Він також заявив, що готовий зустрічатися та переговорювати із кожним провідником політичних напрямів, незалежно хто це буде.

Частина політичних провідників так Англії як Ірляндії уважає заяву Т. Блейра дуже позитивним кроком вперед у напрямі замирення на тому відтинку, але групи протестантської релігії є глибоко занепокоєні такими спробами замирення з Ірляндською Республіканською Армією і Т. Блейр зустрівся із неприємними для нього викриками та висловами обурення. Не менше занепокоєні ірляндці також першими спробами переговорів зі сторони Дж. Адамса, який, однак, старається не підкреслювати важливости зустрічі і заявляє те, що він дальше стоїть на становищі з'єднаної і незалежної від Англії Ірляндії.

В Італії відбулася міжнародна екуменічна зустріч

Рим. — На площі Святого Марка в італійському місті Венеція закінчилася XI міжнародна екуменічна зустріч під девізою „Люди і релігія".

На запрошення впливової римської католицької громади Святого Еджідія в Італію приїхали понад 300 делегатів зі 60 країн світу, письменники, громадські діячі і церковні ієрархи 12 світових конфесій. Три перші дні учасники конференції провели в місті Падуя, а відтак перенеслися до Венеції, яка не тільки належить до найгарніших міст світу, але є символом поєднання східньої і західньої культур. Тут відбулося заключне віче і було прийнято звернення до всіх людей землі.

У Падуї учасники форуму провели понад 20 „круглих столів" і семінарів, обговорюючи найважливіші проблеми світової політики, прав людини, екології, регіональні конфлікти на порозі великого ювілею — 2000-річчя християнства.

Вперше лідери всіх релігій зібралися для спільної молитви в 1989 році у місті Ассізі за запрошення Папи Івана Павла II. Тоді було врочисто проголошено, що ніякі різниці у вірі не можуть і не повинні бути причиною ненависти і конфліктів. Відтоді такі зустрічі відбуваються щороку під егідою Товариства Св. Еджідія. Вони стали авторитетним виявом міжнародного екуменічного руху. В цьому році уряд Італії висунув Товариство Св. Еджідія на здобуття Нобелівської нагороди миру.

Оскільки буквально напередодні форуму знаменитий Францісканський собор в Ассізі постраждав у висліді землетрусу, то у спільній молитві люди планети — католики і православні, мусулмани і юдеї, буддисти і протестанти — шукали щирі слова втіхи для італійців, яких спіткало стихійне лихо.

У прийнятому зверненні, між іншим, говориться: „Конфлікти, злочини і війни не релігійному ґрунті — це абсурд, тому в жодному з релігійних вчень не може міститися заклику до війни. Бо Мир — це ім'я Господнє".

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ОБГОВОРЕНО СПІВПРАЦЮ З ПАРАНОЮ

КИЇВ. — 13-го жовтня Президент Леонід Кучма прийняв губернатора бразильської провінції Парана Жайме Лернер. Під час переговорів Ж. Лернер підкреслив велике зацікавлення його провінції у здійсненні спільних з Україною проєктів в кількох секторах економіки, насамперед в енергетичній галузі та будівництві залізниць. Президент України підкреслив великий потенціял України в цих галузях і наголосив на необхідности розбудови прямих зв'язків між Україною та Бразилією. „Саме контакти на рівні регіонів є найбільш ефективним та дієвим способом поширення економічного та культурного співробітництва між двома державами", — сказав Л. Кучма.

ВІДКРИВСЯ ТИЖДЕНЬ ФРАНЦІЇ

КИЇВ. — 13-го жовтня в українській Академії Державного Управління при Президенті України відбулося урочисте відкриття тижня Франції. У фоє академії розгорнуто виставку літератури, тематичних видань, словників, твори українських авторів в перекладі французькою. Це зібрання бібліотеки АДУ частково подароване різними установами Франції і амбасадою. 15-го жовтня у конференційній залі академії мав відбутися „круглий стіл" на тему „Адміністративна реформа в Україні і Франції: порівняльний аспект".

УСПП ЗАКЛИКАЄ ЗМІ ДО СПІВПРАЦІ

КИЇВ. — Президент Українського Союзу Промисловців і Підприємців (УСПП) Анатолій Кінах зустрівся з керівниками провідних українських засобів масової інформації (ЗМІ), щоб, за його словами, об'єднати зусилля „для вирішення особливо важливих питань державного значення, а конкретно економічної безпеки України". Порушено питання конкурентоспроможности державної економіки, підтримки вітчизняного виробника, питання формування бюджету, ухваленого нещодавно Верховною Радою закону про вибори народних депутатів та, виходячи з цього, початок передвиборчої кампанії. А. Кінах наголосив на тому, що УСПП хоче, аби всі ці події доходили до людей в повному обсязі і з урахуванням можливости сприйняття цієї інформації, а вона в першу чергу має бути об'єктивною, а не базуватися на популістських лозунгах.

ҐУМАНІТАРНА МІСІЯ АМЕРИКАНСЬКИХ МОРЯКІВ

ЯЛТА. — 13-го жовтня до Ялти з дружньою візитою прибув командно-штабний корабель шостої фльоти військово-морських сил ЗСА „Лясаль" під прапором командувача фльоти віцеадмірала Чарлза Евота. Моряки американського корабля візьмуть участь у ремонті даху ялтинської церкви, передадуть міській лікарні шість скринь з ліквальними та гігієнічними засобами. Ялтинській бібліотеці „Корпус миру" буде передано 2,000 англомовних книжок.

РОЗВИВАЮТЬ КОРАБЛЕБУДІВНИЦТВО

МИКОЛАЇВ. — Місто відвідала урядова делеґація, очолювана прем'єр-міністром України Валерієм Пустовойтенком. Гості ознайомилися з працею кораблебудівного заводу „Океан" і за результатами цих відвідин Уряд вирішив виділити заводові кредит у розмірі 8 млн. грн. для завершення спорудження корабля „Київ". Гарантом кредиту є Міністерство Фінансів України. Крім того, Уряд пообіцяв прийняти рішення щодо долі законсервованих на заводі у 1992 році військових замовлень для Росії. Зокрема, йдеться про плавбазу для атомних підводних човнів і ракетного крейсера „Адмірал Лобов".

ПРОФСПІЛКИ МАЮТЬ НАМІР ВИГРАТИ ВИБОРИ

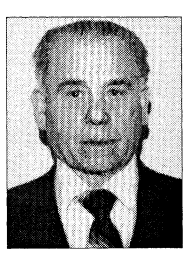
ХАРКІВ. — Голова Федерації Профспілок України Олександер Стоян закликав провести 17-го жовтня всеукраїнську акцію протесту з метою привернути увагу Уряду до проблем погашення заборгованости із заробітків. В рамках акції пройдуть збори, віча, маніфестації, які нагадують Урядові про невиконання обіцянок. За словами О. Стояна, ця акція стане досвідом, „якого ми ще не мали, і щоб люди повірили профспілкам, ми мусимо довести її до кінця". На 21-23-го жовтня плянується третій з'їзд ФПУ, на якому основну увагу буде приділено виборам. ФПУ має визначитися, чи підтримати Всеукраїнську Партію Трудівників чи виступити окремою силою. Але незалежно від того, зазначив Стоян, „профспілки не мають права програти на майбутніх виборах".

55-РІЧЧЯ УПА

РІВНЕ. — Тут у п'ятницю, 10-го жовтня, в Центрі українського кіно розпочалося відзначення 55-річчя Української Повстанської Армії (УПА). Ювілей припадає на 14-го жовтня. Протягом чотирьох днів проходили різноманітні урочистості та широка культурна програма. Організовано свято заходами обласної державної адміністрації, крайового Руху та обласного товариства „Просвіта". В рамках свята у Рівному пройшов Другий всеукраїнський пісенний фестиваль „Повстанські ночі", науково-практична конференція „Боротьба УПА за незалежну Україну", врочисті збори з нагоди ювілею. У новому Покровському катедральному соборі 14-го жовтня відбулася Свята Літургія з участю Патріярха УПЦ КП Філарета. На врочистостях виступили колишній президент України Леонід Кравчук, голова НРУ Вячеслав Чорновіл, члени Центрального проводу Руху та народні депутати України.

Вшановують 80-ті уродини Івана Пригоди

В неділю, 19-го жовтня ц. р., о год. 3-ій по полудні на Союзівці родина, приятелі та союзова громада вшановують 80-ті уродини Івана Пригоди.

Іван Пригода

І. Пригода став членом УНСоюзу відразу після прибуття до Америки. Невдовзі він став активістом, а відтак касиром 361-го Відділу УНСоюзу, Товариства „Дністер" у Ню Йорку. Після смерти довголітнього секретаря цього Відділу Петра Кучми І. Пригода перебрав обов'язки секретаря Відділу, а опісля став секретарем 200-го Відділу УНСоюзу Товариства „Вільна Україна" в Озон Парку, Н. Й.

Впродовж довгих років секретарювання І. Пригода приєднав до УНСоюзу сотні нових членів та був багаторазовим делегатом від своїх Відділів на Конвенціях УНСоюзу.

Родина та приятелі Івана Пригоди запрошують союзовців, для добра яких він працював понад 50 років, на відзначення його 80-их уродин.

В УІА відбудеться виставка картин З. Онишкевича

Ню Йорк (А. З.). — В Українському Інституті Америки відбудеться відкриття виставки відомого широко в українській громаді художника Зеновія Онишкевича в дні 24-го жовтня. Виставка найновіших картин З. Онишкевича буде відкрита для публіки від суботи 25-го жовтня до неділі 2-го листопада.

На цій новій виставці картин будуть виставлені його краєвиди виконані в часі відвідин Італії, Франції та Швайцарії. Також побачимо картини з Північної Америки, як і групу картин виконаних над рікою Гадсон, над якими мистець працював біля тридцяти років.

Як відомо, З. Онишкевич є членом Американського товариства акварелістів і виставляв на американських виставках в ЗСА і в Европі. В 1967 році він отримав замовлення виконати портрет Папи Івана Павла VI і його картини знаходяться у Ватикані, як також в інших европейських мистецьких галеріях. Він навчає малярство і рисунок в університеті у Ферфілді, Конн. Відкриття нової виставки в УІА з присутністю мистця відбудеться в п'ятницю, 24-го жовтня, о год. 6:30 по полудні.

Україна дійшла до елімінаційних змагань у футболі

Єреван, Вірменія. — Тут у суботу, 11-го жовтня, Україна перемогла Вірменію у змаганнях копаного м'яча вислідом 2 :0, чим забезпечила собі друге місце у своїй групі ч. 9 Европейської зони.

Цією перемогою Україна закваліфікувалася до елімінаційних змагань з вісьмома іншими дружинами Европейської зони, котрі здобули другі місця у своїх групах. Цими країнами є: Бельгія, Ірляндія, Італія, Мадярщина. Росія, Хорватія та Юґославія. З вісьмох дружин тільки чотири переможці будуть допущені змагатися за Чашу світу копаного м'яча літом 1998 року у Франції.

Тим часом у швайцарському місті Цюріху в понеділок, 13-го жовтня, відбулося льосування елімінаційної зони поміж згаданими дружинами, котрих першу рунду призначено на середу, 29-го жовтня, а другу на 15-го або 16-го листопада. Висліди льосування:

Україна гратиме проти Хорватії, Росія проти Італії, Ірляндія проти Бельгії та Мадярщина проти Юґославії.

У СВІТІ

КОЛИШНІЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Південної Африки Пік Бота, у вівторок, 14-го жовтня, вибачався за свою неспроможність протидіяти апартеїдові та неохоту прослідити вбивства і тортурування політичних противників білими силами державної безпеки. „Я здаю собі справу, що міг і повинен був зробити багато більше в тому напрямку, а зокрема перевірити чи поголоски, що урядові чинники вбивають і мучать політичних опонентів, були правдивими", — заявив П. Бота на зізнаннях перед Комісією правди та замирення.

НОВА АДРЕСА УНСоюзу, „СВОБОДИ" і „Українського Тижневика"

SVOBODA
P. O. Box 280
2200 Route 10
Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800
(800) 253-9862
UNA Fax: (973) 292-0900
UW. Fax: (973) 644-9510

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510.

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Parsippany, NJ

Вчасна і корисна лекція

Те, що в черговий раз між З'єднаними Стейтами Америки та Францією перебігла чорна кішка у зв'язку з торговельною угодою на 2 блн. дол. між французьким приватним підприємством та Іраном, не стало несподіванкою. Старанно готуючись до трансакції, французька фірма Тотал подбала, насамперед, про продаж усіх своїх активів у ЗСА, запобігши можливим американським щодо неї санкціям. Велика і вигідна угода французів з Іраном на видобування у ньому газу переважила ризик економічного конфлікту з Вашінґтоном. Безсумнівно, перед підписанням документів фірма Тотал консультувалася з французькою владою, бо, як тільки виникло напруження, остання підтримала Тотал, не журячись можливістю конфлікту зі З'єднаними Стейтами.

Вже віддавна ні для кого не таємниця, що Франція є провідником антиамериканізму в Европі. Париж вважає, що ЗСА, прагнучи неподільно керувати світом, диктують свою волю Заходові, втручаються у справи суверенних европейських держав. Ще в часи генерала Де Ґолля Франція вийшла з мілітарної структури НАТО і, попри певні вагання після падіння комунізму в Европі, до неї не повернулася. Формальним приводом до незгоди стало небезпіставне, можливо, бажання Франції, щоб на чолі військ НАТО на півдні Европи перебував не американський, а, принаймні, французький генерал. Американці, одначе, принципово з цим не погоджувалися, прикрившись економічним аргументом: поскільки, мовляв, европейські союзники неохоче фінансують озброєння цього оборонного союзу та поскільки середземноморська фльота в більшості складається з кораблів ЗСА, то немає причин, з яких Америка мала би передавати командування військами НАТО комусь іншому. Найновіше протистояння зі ЗСА, також очолене Францією, стосувалося коштів розбудови НАТО: европейські союзники ЗСА не погодилися на збільшення витрат спільної оборони.

Насправді конфлікт на ґрунті умови французької фірми з Іраном не такий вже й великий, яким бачать його американці. Минулого року Конґрес ЗСА прийняв постанову про санкції проти країн, котрі укладають торговельні угоди, що перевищують 400 млн. дол., з Лібією чи Іраном — державами, котрі підтримують світовий тероризм. Цей важливий крок у боротьбі за безпечніший світ став, однак, одноосторонніим волевиявленням Вашінґтону, котрий, як вважають, прагне диктувати свою волю світові. Перед ухваленням подібної постанови американські державні мужі мали би проконсультуватися з своїми союзниками, щоб заручитися їхньою підтримкою у поборюванні глобального тероризму. Натомість нинішнє становище Конґресу З'єднаних Стейтів відштовхує від них багатьох европейських союзників, які в цій суперечці підтримують Францію.

Президент Билл Клінтон зробив би помилку, спробувавши застосувати санкції до Франції через те, що вона проводить мільярдні справи з Іраном. З іншого боку, застосувати подібні санкції його зобов'язує американський закон. Якогось порядніщого виходу з ситуації, що склалася, не видно, але є, однак, лекція: справді не варто конґресменам поспішати з ухвалюванням законів, які важко виконати. Практично єдиний для ЗСА вихід, це закрити очі на згадану французько-іранську угоду. Так, наприклад, як це було зроблено у випадку постанови Гелмса–Бартона, яка передбачала покарання для закордонних підприємств, котрі користають з американської власности, сконфіскованої комуністичною владою на Кубі. Однак справа боротьби з державним тероризмом настільки важлива, що її припиняти не можна. ЗСА, отже, мусять замінити політику одностороннїх рішень практикою консультацій і спільних порозумінь у справі ізолювання терористичних країн. Знаючи політичну млявість західної Европи, неспроможність її політиків на енерґійні дії, ініціятива і головна роля має залишатися в американців. ЗСА, мабуть, і далі пвинні вести за собою вільний світ. Але робити це потрібно не стільки важелями тиску на партнерів, скільки дипломатичною вправністю. А випадок з поспішністю Конґресу у прийнятті рішень з приводу згаданого контракту фірми Тотал з Іраном повинен би стати кляcичною лекцією тому, як слід поводитися, коли справді хочеш подбати про справжній світовий порядок у сучасних умовах.

Ігор Лесик

БОГ І УКРАЇНА

Мало хто розуміє значення цих двох ідеалів, які, пов'язані разом, творять ключ до щасливого життя українського народу на рідних землях і за кордоном. Немає сумніву, що закономірності людського життя є основані на вірі в Бога. Форма суспільного співжиття — держава. Українська нація, почавши від княжих часів, росла на філософічному моделі, якого головними елементами були Бог і український етнос.

Роки неволі затемнили ці священні ідеали. Московський імперіялізм зруйнував Україну, найбагатшу країну в Европі, а її населення перемінив на невільників. Коли Україна немов пробудилась зі сну і Божою волею скинула кайдани —скалічений духово нарід став на роздоріжжі. Заломилась концепція суцільности між поняттями Бог і Україна. Більшість населення пішла у напрямку самозбереження за всяку ціну, нехтуючи при цьому національними ідеями. Існують іще деякі намагання відживити релігійне життя із наголосом на християнську любов, але вся ця акція стоїть здалека від державного життя, яке є в більшості у руках духових перевертнів. Коли приглянутись ближче теперішній духовий атмосфері укрїнської держави, то можна з певністю дійти до висновку, що вона не має здорових духових основ, не має віри в Бога і Україну. Ці концепції народного мислення є потоптані Урядом і Верховною Радою. У такому кліматі бездуховности у народі витворилось почуття ідивідуалізму, підкріплене браком довір'я до керуючих державних чинників. Інтернаціоналізм, вперто плеканий Урядом і ВР, забиває до решти національні почуття населення, яке могло б піти по шляху історичних ідеалів: Бог і Україна.

Віталій Карпенко, відомий київський публіцист, дуже влучно ілюструє ментальність сучасної української людини. Він наводить для прикладу легендарного невільника-манкурта, який в наслідку тортур стратив пам'ять і вже не знав, якого він роду, не пам'ятав дитинства, батька, матері, не був людиною, не міг протестувати. Як собака, визнавав лише своїх господарів і був їм безоглядно послушний. На превеликий жаль, тепер в Україні і діяспорах таких манкуртів є незлічима кількість. Вони забули за Бога, а Україна є для них лише територією, на якій живе нарід, якого можна обманути і використати. Вони забули за криваві визвольні змагання, у яких сотні тисяч українців поклали свої голови за Бога і Україну. Вони навіть чути не хочуть про УСС-ів, УГА, УПА, ОУН, УВО та інші військові або парамілітарні з'єднання, які боролись за самостійну Україну. Українським манкуртам чужа християнська любов, любов до України, бо їм краще бути невільниками, слугами того пана, який їх катував. Поділившись на партії, вони витрачають енергію на боротьбу між собою, висуваючи програми, які віддзеркалюють їх особисті амбіції. Забувають вони про те, що необ'єднані зусилля кінчаються хаосом, анархією, на яку молода українська держава не може собі дозволити.

У жовтні націоналісти відзначують сумний ювілей смерти їх провідника Степана Бандери, якого большевицькі агенти вбили 15-го жовтня 1959 року. Деякі середовища української громадськости критикують його за його помилки. Багато українців, вихованих в СССР, розуміють ідеї націоналізму як фашизм, бо так їх навчила большевицька пропаганда, і тому український націоналізм для них чужий. Північний сусід визнає українських націоналістичний рух за ворожий, а всіх свідомих українців вважає бандерівцями, сепаратистами, які перешкоджають в імперіялістичних замірах Москви.

Кожний історик із здоровим розумом, включаючи навіть російських шовіністів мусить дійти до висновку, що українці, які жертвували своє життя, робили це не з матеріяльних причин і напевно не хотіли нічого злого для Росії. Вони вмирали в обороні природних прав українського народу, прав на самостійність. Лише віра у Бога і Україну могла бути тою силою, яка піддержувала їх у нерівній боротьбі. А всі оті манкрути, які стратили пам'ять і національну свідомість, повинні переглянути свій світогляд, зрозуміти, що ідеали Бог і Україна стоять понад партійні „ідеали". А тим, що ще не стратили пам'яті, варто подумати, що всі ми, об'єднані християнською любов'ю та візією могутньої України, мрії наших предків, мусимо пожертвувати своїми партійними і особистими амбіціями і приступити до відбудови української держави на здорових духових основах.

Осип Труш

ЧИ ДІЙСНО ПІД СТЯГОМ ОБ'ЄДНАННЯ?

У „Свободі" з 28-го вересня ц. р. появився звіт Всеукраїнського Об'єднання Ветеранів (ВОВ) про зустріч українських комбатантських організацій, яка відбулася 19-23-го липня ц. р. у Львові. Ця зустріч була проведена заходами ВОВ, при дієвій підтримці владних структур Львова і области, а промотором її був академік і депутат ВР Ігор Юхновський, який також проводив нарадами.

До цього звіту й інших газетних інформацій про зустріч ВОВ Другої світової війни бажаємо зробити деякі зауваги і висловити свої спостереження з цього приводу.

Передусім, ми були переконані, що цей задум створити всеукраїнський форум комбатантських організацій був не тільки на часі, але конечним, коли є потреба примирення і утворення першої в Україні громадської організації під гаслом єднання в ім'я спільної праці для нашої держави. Це благородна ідея, за яку ми всі повинні змагатися. Щодо комбатантів, то вони мають можливість відкрити в багатьох випадках призабуті деталі нашої визвольної боротьби не тільки під час Другої світової війни, але, як про це говорить напис пропам'ятної таблиці на ратуші у Львові, „у пам'ять і пошану воїнам українських армій і військових формувань IX-XX століть, які боролися за незалежну українську державу".

Та дещо інакше виглядають звіти в пресі про цю зустріч ВОВ. Читаючи їх, приходимо до висновку, що одинокими формаціями, які брали участь в бойових акціях визвольної боротьби в час Другої світової війни, були ОУН-УПА, яка разом з Головною булавою УПА України творить Світове Братство ОУН-УПА, і Дивізія „Галичина". У звіті ВОВ нема згадки про Об'єднання кол. Вояків УПА в ЗСА і Канаді, якого представник був присутній на зустрічі. Крім цього, є ряд інших комбатантських організацій в ЗСА і Канаді, про яких забули чи з інших мотивів не включили до офіційної програми зустрічі. Відсутність вичерпного насвітлення подій, учасників і процесів визвольної боротьби приносить шкоду не тільки нашій оцінці історії, але утруднюють доступ для молодого покоління в Україні до дійсних історичних фактів.

Прийша пора — у вільній державі маємо нагоду насвітлити історію в такій формі, щоб майбутні дослідники мали дійсну картину нашої визвольної боротьби. Тому співпраця ВОВ зі Світовим Братством ОУН-УПА повинна базуватися на соборно-державній базі, а не на будь-якій ідеології чи політичній платформі. Це ми зауважили, коли провід ВОВ проголосив свою участь у передвиборчому бльоці „Рух за народ, за Україну". Тоді, невдовзі після закінчення першої зустрічі ВОВ Світове Братство ОУН-УПА видало заяву такого змісту: „ОУН-УПА наголошує, що вступ ВОВ до цього бльоку не угоджується з лінією керівництва Братства, оскільки більшість членів Братства ОУН-УПА стоїть на засадах українського націоналізму".

У цьому випадку треба підкреслити, що таке становище суперечить дійсності і вносить зайві конфлікти, які в сучасну пору Україні не потрібні. Не зашкодить пригадати собі, що, почавши від 1943 року, ряди УПА переважаючою більшістю поповнювали вояки, які до ОУН не належали, але боролися і гинули як українські патріоти. Відоме нам також становище Краєвої Екзекутиви ОУН і її політичного проводу (УГВР) на рідних землях, що уважали УПА збройною силою цілого українського народу.

Беручи до уваги, що кожний початок не є легким, і це не оминуло і першої зустрічі ВОВ, треба все ж побажати йому успіхів в майбутньому, а особливо академікові Ігорю Юхновському, що став душею цієї знаменної ідеї, та побажати йому витривалости і наснаги побороти всі перешкоди на шляху розбудови і закріплення ідеї ВОВ в Україні.

Володимир Жила

Дожив і побачив перемогу добра над злом

II

Жив він з братом, який працював на фабриці й пропонував йому там працю. Але він не хотів іти туди, „бо там було багато земляків, які любили висміювати тих, що кінчали гімназію, а потім мусіли працювати пліч-о-пліч з ними". Автор того не бажав.

Попрацювавши деякий час в інших місцях, він „став на свої ноги". Тоді пішов добровольцем до війська, де пробувши три місяці у тропічних джунглях, серйозно захворів. Після війни він працював на залізній фарбриці аж до часу появи т. зв. G. I. Bill — стипендії для колишніх вояків, які бажали поліпшити свої вміння на майбутнє. Він зразу записався на студії в Нюйоркському університеті, які закінчив бакалавром. Знання мадярської мови одержав згодом у Колюмбійському університеті. Студії відкрили йому можливості праці в ділянці міжнародного радіомовлення.

З холодною війною почались поволі висилання коротрохвильової програми „Голосу Америки": з 1947 року російською мовою, а два роки пізніше українською мовою. Програми, пише автор, передавали офіційне становище ЗСА на різні проблеми світу, а між ними на проблеми народів Совєтського Союзу. В додаток, ЗСА почали передавати програми за посередництвом „Радіо Вільна Европа" та „Радіо Визволення".

Перший раз в історії ЗСА почався серйозне вивчання всіх аспектів політичної діяльности совєтської імперії. Для цієї мети ЗСА утворили Гарардський проєкт, потім Східньо-европейський фонд, радіо „Вільна Европа", а пізніше Американський комітет визволення народів Росії, Інститут для вивчення Совєтського Союзу, „Радіо Визволення".

ЗСА створили були комітет „Вільна Европа", в який входили члени екзильних урядів всіх сателітів Совєтського Союзу, й заявили, що суверенні кордони їхніх держав базуються на рішеннях, прийнятих 3-го вересня 1938 року, себто під час Мюнхенського арбітражу.

Тому, що М. Терпак зумів зібрати найкращі дані про вчених і інтелектуалістів та інтелігенцію еміґрантів, він став в Американському комітеті дорадником директора в інституті. Як дорадник директора автор рекомендував змінити адміністративний устрій інституту. Однак його рекомендації не були прийняті, щоб росіяни не мали автоматично 51 відс. голосів у рішенні яких-небудь питань щодо праці вчених в інституті. Щоб вийти зі складної ситуації, американські кола разом з еміґрантами оформили Раду вчених в інституті, члени якої рішали про працю Інституту. В цих справах вирішальну ролю грав, до речі, проф. М. Ветухів, який був надзвичайно здібним у переговорах адміністрації.

Американський комітет мав різні назви. Його остання назва — це Американський комітет визволення. Комітет зайняв тоді невтральну позицію, відому як „непередрішенство", що торкалося майбутнього політичного вигляду Совєтського Союзу. Здавалося, що еміґрація об'єднається. Але так не сталося. Побачивши об'єднаний спротив, Американський комітет почав творити з російськими соціял-демократичними різні сателітні угрупування відщепенців.

І так, ні з того ні сього, з'явилася українська партія східняків з шахматистом Богатирчуком на чолі та партія українських федералістів. Невдовзі ці дві групи об'єдналися у т. зв. Східняцьку федеративну групу.

Хоч спроби не вдались, проте вони причинились до розбиття української еміграції на східняків і західняків. Вони залишили погану спадщину, „що тільки ці еміґранти можуть представляти Україну, що пережили на своїй шкірі совєтську дійсність".

Тут варто відзначити, що найважливішим та найчисленнішим сектором української еміграції був в той час українські націоналісти на чолі з Степаном Бандерою, але Американський комітет з ними не рахувався і діяв так, ніби вони не існували.

Накинення комуністичних урядів країнам Східньої Европи не було мирним процесом. Але в цій совєтській гарячці, поширючи конфлікт по світі, Югославія з маршалом Тіто вийшла з орбіти московського підпорядкування. Тіто, який вивчав комунізм в Москві, воював і будував комунізм в Юґославії, став першим, який сказав, що комунізм не може задовольнити людських бажань і стремлінь до вільности, до рівности, до морального і матеріяльного задоволення. Більше того, він перший з малими ресурсами, але твердою постановою, запротестував проти Москви, і виграввши, доказав, що Москва не є всемогутньою. З уваги на це та інші події, ЗСА додали до передач „Голосу Америки" інтенсивні короткохвильові „Радіо Визволення" і „Радіо Вільна Европа".

Ставлення еміґрації до принципу „непередрішення" змальовує працю Комітету поза спробами об'єднати її в один фронт, включаючи фракції всіх національних угрупувань, що належали до Інституту Вивчення Совєтського Союзу та до Радіо Визволення.

Комітет мав зв'язки з членами Української Національної Ради, зв'язковим якої з „Радіо Визволення" у той час був Микола Лівицький. „Пройшов майже рік, — пише М. Терпак, — а склад української редакції не був укомплектований. Тих, кого М. Лівицький рекомендував і яких було взято на працю... не були здібні підготувати програм..."

У зв'язку з тим до Мюнхену вислано М. Терпака, що дістав вільну руку в організації українського відділу „Радіо Визволення". Свої переконання автор висловив у розмові з М. Лівицьким: „...Оскільки радіомовлення у психологічній війні є всеукраїнською справою, я маю намір шукати за талантами, а не особами, які належать до тих фракцій, які складають УНРаду.

(Закінчення буде)

ЗДОРОВ'Я — ВСЬОМУ ГОЛОВА
Д-р Юліян Мовчан

Медичні новини

Протиракове харчування

Природна медицина вже давно відкрила лікувальні властивості багатьох продуктів. Деякі з них входять до нашого щоденного харчування.

Часник і цибуля. З давніх-давен відомо, що люди, які вживали щодня часник і цибулю, не так часто хворіли не тільки на недуги серця й кровообігу, але й на чимало різних пухлин. Доведено, що часник і цибуля мають великий вплив на запобігання раку органів травлення, стравоходу і грудної порожнини.

Чай. Дуже цінується — особливо зелений — чай на Сході, як засіб, який сприяє запобіганню недуг шлунка та легень. Протилежно Сходові, де чайну заварку готують безпосередньо перед вживанням і дають відстоятися лише 15-20 хвилин, ми, звичайно, п'ємо чай двічітричі на день, використовуючи стару заварку.

Капуста. Це улюблений і традиційний овоч серед слов'ян і одночасно один з найсильніших і найефективніших противників раку — особливо квашена капуста.

Морква. Це один з найефективніших, якщо б можна так сказати, ворогів ракових легень. Морква позитивно діє в більшості ракових змін в організмі.

Молоко. У вигляді, як кажуть тут, йогурту або кефіру, молоко є популярним та дієвим напоєм як щодо профілактики (запобігання), так і лікування у випадках недуг товстої кишки. Однієї-двох склянок йогурту чи кефіру щодня вистачає.

Помідори. Дуже корисні свіжі помідори для запобігання пухлин підшлункової залози.

Також треба мати на увазі, що смажені та печені продукти (якщо температура дуже висока й сприяє навіть підгорянню страви), сприяють ракотворенню. Загальновідомий, хоч багатьом не до смаку, риб'ячий жир, яким з успіхом можна замінити жирну рибу та морську капусту, є ефективним засобом протиракової дієти.

(За матеріялами газети „Українські Вісті" число зі 7-го вересня ц. р.)

Жіночі гормони можуть унеможливити появу лисин

Так, можливо, вже в недалекому майбутньому люди зможуть зберегти своє волосся так довго, як того самі собі бажають. Як подає преса, до такого висновку дійшли американські вчені.

Від полисіння, тобто втрати волосся, страждає майже третина чоловіків на земній кулі. Причиною цього є те, що в організмі бракує... жіночих гормонів. Науковці університету стейту Північна Каролайна, досліджуючи рак шкіри в мишей, помітили, що поголені ділянки тіла тварин після впливу на них жіночих гормонів (естрогенів) починають вкриватися волоссям.

Давно відомо, що ріст волосся регулюється клітинами, які лежать біля початку волосяних мішечків, але як діє цей механізм, учені покищо не можуть сказати. Американські дослідники експериментально встановили, ще естрогени, тобто жіночі гормони, виконують ролю також „умикачів" росту волосся. Через вплив на одну клітинами вони передають сигнал решті, що й зумовлює „пробудження" волосяного мішечка.

Цілком можливо, що це відкриття, як подає преса (в тому числі газета „Ваше здоров'я", в числі з 11-го червня ц. р.), в майбутньому дасть змогу чоловікам назавжди позбутися хвилювання за стан своєї зачіски, тобто, за можливість полисіння — і то, може, навіть ще в молодому віці.

Де живе найбільше щасливих людей?

Як читаємо в медичній газеті України „Ваше здоров'я" (число за 28-го червня ц. р.), у Фінляндії — в цій холодній північній країні з майже 20-відсотковим безробіттям — 90 відсотків населення почуваються щасливими. Чверть опитаних фінських відділенням Інституту Геллана заявили, що вони завжди щасливі, а дві третини перебувають в радісному та піднесеному настрої дуже часто. Лише один з десяти опитуваних поскаржився на те, що або ніколи не відчуває щастя, або дуже рідко.

Що ж робить фінів щасливими? Дві третини опитаних вважають себе щасливими тому, що є здорові і ніколи не хворіють. Більшість жінок почуваються щасливими, тому що мають дітей, а чоловіки — в добрих взаєминах у родині. Водночас високий відсоток найщасливіших є бездітними... Але самотність, безробіття, низькі прибутки, похилий вік і пов'язані з ним хвороби погіршують настрій фінів. А хіба цього самого ми не бачимо також серед інших народів?

Колеґія св. Андрея урочисто відсвяткувала 40-ву конвокацію

В неділю, 21-го вересня ц. р. Колеґія св. Андрея урочисто відсвяткувала свою 40-ву конвокацію. Під час конвокації дві провідниці отримали грамоту визначних заслуг, вісім студентів отримали богословські ступені і ряд студентів отримали нагороди та стипендії.

Програмою конвокації провадив ректор колеґії д-р Роман Єринюк. В почесному вході в авдиторію було 26 достойних гостей Президії, які представляли адміністрацію і професуру колеґії та Центру Українських Канадських Студій, як і Манітобського університету. Під час конвокації теплий привіт був переданий колеґії університету д-ром Емока Сатмарі. Головну і змістовну доповідь на конвокації виголосила д-р Наталя Апонюк, директор Центру Українських Канадських Студій на тему: „Колеґія св. Андрея, Центр Українських Канадських Студій та Манітобський університет".

Грамотами визначних заслуг відзначено дві громадські діячки Вінніпеґу — Ангелину Павлик і Марію Зайців. А. Павлик була представлена колеґіяльним директором і членом сенату Ольгою Ковальчук, яка відзначила її щедру працю в Союзі Українок Канади (в льокальній, провінційній і крайовій екзекутивах), довголітню посвяту на становищі кураторки Українського Музею Канади (вінніпезька філія), парафіяльну працю в катедрі і за учительський досвід на Літніх курсах колеґії в ділянках прикладного мистецтва.

Раїса Мороз, бібліотекарка колеґії і член сенату, представила Марію Зайців. В цьому представленні згадано про її великі заслуги, а саме за посвяту у парафіяльній праці в соборі Святої Покрови у Вінніпезі, і в Союзі Українок Канади (в льокальній, провінційній та крайовій екзекутивах), за добровільну працю в бібліотеці колеґії (понад 10 років) та на укаїнській громадській ниві. Обидві жінки отримали відзначення з рук колеґіяльного канцлера і одночасно Первоієрарха УПЦК Митрополита Василія.

Цьогорічні абсольвенти були представлені деканом, протопресвітером д-ром С. Ярмусем та включали: одного — на маґістра богословія, шістьох — на бакалавреат богословія і одного — на сертифікат богословія. Між нами були уже висвячені два священики — о. Богдан Кузич з Сван Ривер, Ман. і о. Ричард Ермантрат з Роблину, Ман.; чотири диякони — ієродиякон Ігор Ґеча з Монтреалю, диякон Олександер Гаркавий, диякон Назар Полатайко і диякон Роман Цаплан усі троє походять з України і були прийняті в УПЦК, і двоє мирян — д-р Олександер Мельник з Монтреалю і Ліля Сороковська з Вінніпеґу (обоє є визначні діячі в парафіяльному житті УПЦК).

Конвокація закінчилася врученням стипендій та нагород колеґії. 70 було вручено для 18-ти студентів богословського факультету. 20 — студентам Центру Українських Канадських Студій і п'ять — студентам-резидентам. Ці нагороди були подаровані протягом останніх 50 років колеґії і проценти з доходів були призначені студентам. Вручення виконали самі фундатори або члени їх родини, а у відсутності — члени Президії, а головно професура.

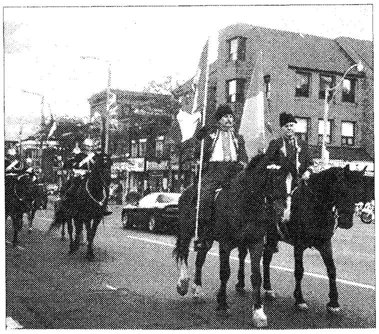
Конвокація відбулася на дуже високому рівні та відзначила академічну працю Колеґії св. Андрея — Колеґії Української Православної Церкви в Канаді.

Н. Н.

Гей, гой, розійдіться-розступіться! Ми йдемо!

Ох, і багато ж нас, українців, у Торонто та околицях! Тримаємося міцно усі разом. Посилаємо дітей до українських шкіл, до Пласту та Суму... дивимося українські телепередачі, читаємо українські газети... купуємо в українських крамницях, тримаємо гроші в українських кредитівках... а їмо — у Future Bakery.

І тому називаємо місцевості довкола Торонто милими нашому серцю іменами — недалеко маємо оселю Київ, є також Говерля, Полтава. А ось Дніпра, на жаль, — немає. А як же нам можна без Дніпра? Ну, ніяк не обійдемось! Ось ми подумали-подумали, та й вирішили: гарне місце Bloor West Village, пливуть по ньому вдень і вночі авта, а по обидвох його берегах багато-пребагато нас, українців. І чим не Дніпро? І зовсім пасують до Bloor West Village слова геніяльного українця Миколи Гоголя: „Чарівний Дніпро (себто Bloor) при тихій погоді!"

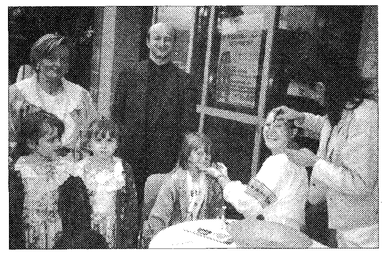
„Іде, іде військо..."

Щосуботи гамірно і людно на *Bloor West Village*. Ходять люди по крамницях на закупи та й „на каву" з приятелями, вештається без діла молодь, галасують немовлята, бігають пси. Справжній тобі Сорочинський ярмарок! (Поки що все точнісінько як за Гоголем). Але в цю суботу, 23-го серпня, було на Блюрі більш людно, ніж звичайно. Та й не дивно — адже в цей день відбувалися там Український Фестиваль і парада.

Почалося усе це збіговисько з High Park об одинадцятій годині й посунуло вверх по Дніпрі, перепрошую, — по Блюрі до перехрестя з вилицею Jane (Ганя, по-нашому). Ой, лишенько, і чого ж там лише не було! І козаки на конях, і канадська кінна поліція у близкучих металевих шоломах з пір'ячком, і чарівні дівчата у вишиваних сорочках, і наші (ваші?) політики, і пожежники на авті (певно, думали, щось горить), і хлопці-соколи в однострях, і... Годі усе перелічити!

Аж ось — личка розмальовані, очка горять, синьо-жовті прапорці мерехтять. Хто це? Наші діти!! А далі, усе — як із казки. Попереду їде шкільний автобус з написом *"Pride in Our Heritage,* Love of Canada, Respect for the Environment", з ним — поїзд із шістьма вагонами, напакований Мавпочками, Бджілками, Мишками, Кицями, Метеликами... і батьками. Баян грає, сопілка свистить, діти співають. А з двох сторін цього казкового поїзда маршують Великі Птахи (справді дуже-дуже великі!) і роздають дерев'яні писанки, українські сувеніри, портрети Шевченка, вишивані закладки до книжок. Поруч із Великими Птахами ідуть Ведмеді (також не малі) в киптарях, з такими животами, що й Тарас Бульба позаздрив би! Ой, знову той Гоголь...

А кілька годин раніше у приміщенні Шкільної Ради — шум, гамір, метушня. У просторих кімнатах нема де повернутися. Діти, вчителі всіх українських торонтонських шкіл, батьки, працівники Шкільної Ради... Всі мали повні руки роботи. Та не повірите, обійшлося усе без пригод: і в костюми одягнулися, і дітям личка намалювали, і напис на автобус повісили рівненько, і виїхали та приїхали вчасно, ще й по дорозі виспівували! Та й не дивно, що співали, бо настрій у всіх був чудовий. Зорганізувала все наша Шкільна Рада, ну просто, як годинничок! Про все подбали, про все подумали, навіть солоденькі тістечка для дітей приготували.

Приготовляються до виступу.

Ну, як завжди буває, хтось один не з'явився, залишився „без тіла" (чи „без діла?") костюм Великого Птаха. Шкода. Треба когось намовити. Намовляти почала пані Люба Зараска, голова Української Шкільної Ради Торонто, а їй відмовити — ну просто неможливо! Намовляла-намовляла, та й намовила батька однієї дитини. Запхали його в костюм, защіпили, а потім виявилося, що це — професор фізики, українець з Москви, приїхав разом з родиною на контракт на два роки, викладає в Торонтонському університеті. Ось так, кому — професор фізики, а для нас — справжнісінький Великий Птах!

А по двох берегах Блюру-Дніпро — сила-силенна люду. Хто усміхається, хто рукою махає, хто верещить, як скажений, хто сльзои захвату і розчулення втирає. Дехто питає "What is this?", а дехто — „То Ти, Іване?" Та що й казати, свято вийшло чудове — барвисте, строкате й запашне. Дай, Боже, дожити до наступного року, щоб ще раз побачити.

І я певна, якби бачив усе це Микола Гоголь, то підкрутив би вус, загострив би гусяче перо та й написав би щось краще, ніж Ви тепер читаєте...

Марґарета Шпір

Звернення

До української громади ЗСА

Зближається час Різдвяних Свят — час коли ми будемо себе взаємно поздоровляти і обдаровувати. Багато з нас у цей святочний час полине думками туди, де ми родились, звідкіля наше коріння, до вільної України. Та чи є вона такою, якою ми хотіли б її бачити, а як ні, то чим могли б їй допомогти такою стати?

Координаційний Комітет Допомоги Україні в ЗСА (ККДУ) вже п'ятий раз спонзорує приїзд дітей зі східніх і південних областей України в Галичину на час Різдвяних і Великодніх Свят, щоб національно усвідомити і дати їм змогу пізнати в їхніх реґіонах вже забуті українські святочні традиції. Наше звернення до тебе, українська родино. Причинись і ти до цього процесу виховання нового національно свідомого покоління. Тому замість висилки святочних карток і закупу коштовних подарунків, пожертвуй ці гроші на цю благородну ціль. ККДУ помістить у „Свободі" одне спільне побажання, вираховуючи поіменно всіх тих, які встигли до 1-го грудня зложити пожертву на цю ціль. Ваші чеки просимо виписувати на Coordinating Committee to Aid Ukraine або CCAU і висилати на адресу: 16 Manger Road, West Orange, N.J. 07052.

Всі пожертви на CCAU є звільнені від федерального податку.

За Екзекутиву ККДУ
В. Воловодюк, голова
Р. Мілянич, заступник голови (фонди)
Б. Гайдучок, касир

МІСЦЕВІ ВЛАСТІ ПОТВЕРДИЛИ, що в неділю, 12-го жовтня, у летунській катастрофі загинув відомий американський співак народних пісень, фільмовий актор Джан Денвер, як його малий літак розбився, впавши у затоку Монтерей. Шериф повіту Монтерей Норман Гікс, заявив, що офіційні власті через відбитки пальців зіндентифікували тіло співака. Хоч свідки кажуть, що мотор, чи радше його пошкодження, був причиною катастрофи, та федеральні слідчі будуть вирішувати, що було справжньою причиною цієї катастрофи. Дж. Денвер, якому було 53 роки, став відомим у 1970 році зі своїх пісень „Заведи мене домів, сільська дорого", „Височина Скилястих гір" і „ Богу дякую, що я сільський хлопчина".

сл. п.

ЕВГЕНІЇ „НУСІ" КОСЕВИЧ

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

буде відправлено
18-го жовтня 1997 р. о год. 6-ій веч.
в церкві св. Юра в Ню Йорку

Про молитви просять рідні і друзі.

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що в п'ятницю 3-го жовтня 1997 р. у Філядельфії відійшов у вічність на 93-му році життя наш дорогий ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДУСЬ

св. п.

СЕРГІЙ БЕРЕЗНИЦЬКИЙ

нар. 24-го вересня 1905 р. в селі Човнофедірівка, Опішнянського району, Зінківського повіту на Полтавщині

ПОХОРОН відбувся у вівторок 7-го жовтня 1997 р. на цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Залишив у глибокому смутку:
дружину — МАРІЮ з дочкою НАТАЛКОЮ
доньок — ОЛЬГУ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
— НІНУ з чоловіком МАЙКОМ
внуків — ВАСИЛЯ
— ВОЛОДИМИРА
— ЛЮДМИЛУ
— МИХАЙЛА
— АЛЕКСАНДРУ з чоловіком ДЖАНОМ
— МИКОЛУ
сестер в Україні — ЄВДОКІЮ з родиною
— ГАЛИНУ з родиною
ближчу і дальшу родину і приятелів в ЗСА й Україні.

Просимо молитися за покійного.

БРАТСТВО КОЛИШНІХ ВОЯКІВ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ В ЗСА
СТАНИЦЯ В ДІТРОЙТІ, МІ

Ділимося сумною вісткою з членством і українською громадою, що у вівторок, 23-го вересня, 1997 року упокоївся в Бозі довголітній член станиці й секретар Управи

бл. п.

СТЕПАН СКЕПАКЕВИЧ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 27-го вересня 1997 р. з церкви св. Йосафата на цвинтар Монт Олівет у Дітройті.

Горем опечаленій родині складаємо наше щире співчуття.

УПРАВА СТАНИЦІ

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 12-го жовтня 1997 р. після довгої і важкої недуги відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, ДРУЖИНА, ДОНЬКА, СЕСТРА, ТІТКА і ШВАҐЕРКА

бл. п.

ОРИСЯ КОРОЛЬ-ГОВ

ПАНАХИДА відбулася у середу 15-го жовтня 1997 р. о год. 7-ій веч. у похоронному заведенні Петра ЯРЕМИ 129 E 7th St. New York.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в четвер 16-го жовтня 1997 р. о год. 10-ій ранку в українській автокефальній православній церкві Святотроїцької Катедри в Ню Йорку 359 Broom St. New York, а тлінні останки спочили на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишилися в глибокому смутку:
донька — НАТАЛКА
муж — ДЖЕК
мама — КАТЕРИНА КОРОЛЬ
сестри — МАРІЯ КОРОЛЬ-ПИЛЬ з мужем ВОЛОДИМИРОМ
— ГАЛЯ КОРОЛЬ
— ІРИНА КОРОЛЬ
племінниця — ЛЯРИСА ПИЛЬ
племінник — РОМАН ПИЛЬ
та ближча і дальша родина в ЗСА й Україні.

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що 13-го жовтня 1997 р. відійшла у вічність на 72-му році життя

бл. п.

ЛЮБОВ МАРІЯ ОСАДЦА уроджена ПАЙКУШ

вдова по сл. п. інж. Модестові Осадці

ПАНАХИДА відбулася в середу 15-го жовтня о год. 6-ій веч. у похоронному заведенні Ґрей-Паркер, Порт Джервіс, Н.Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в четвер 16-го жовтня о год. 10-ій рано в українській католицькій церкві св. Володимира в Ґлен Спей, Н. Й., а відтак на кладовище св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишилися у смутку:
сини — МОДЕСТ і ЮРІЙ
швагерки — ВІРА КУШНІР з родиною
— ХРИСТИНА ФЕДЮК
шваґри — МИРОН, БОГДАН і ЛЮБОМИР ОСАДЦА з родинами
та дальша родина в ЗСА, Канаді й Україні.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в суботу 13-го вересня 1997 р. відійшов у вічність на 71-му році трудолюбивого життя наш найдорожчий МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

ГРИГОРІЙ ФАТ

нар. 1-го серпня 1926 р. в с. Малі Бучки, Україна

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 17-го вересня 1997 р. о год. 9-ій ранку з української православної церкви св. Юрія Переможця в Ярдвіл, Н. Дж., а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишив у глибокому смутку:
дружину — ВАЛЕНТИНУ
синів — ВОЛОДИМИРА з дружиною БЕРНІС
— ЯРОСЛАВА
— ПАВЛА з дружиною АНЬОЮ
внуків — ДАНИЛКА, АНДРІЙКА, ГРИГОРЧИКА і ХРИСТИНКУ
сестру в Україні — ТАНЮ з родиною
брата — о. ІВАНА з родиною
швагра — ВІКТОРА МЕЛЬНИЧЕНКА з сином Марком
сваху — ХРИСТИНУ ДОЛЬНИЦЬКУ
ближчу і дальшу родину і приятелів.

ПОДЯКА

Складаємо щиру подяку отцям: о. прот. Богданові Желехівському і о. Іванові Фатенкові за похоронні відправи.

Також дякуємо родині, приятелям і знайомим за участь у похоронних відправах, за молитви, співчуття, чудові квіти, та за щедрі пожертви на добродійні цілі в пам'ять покійного.

Безмірно вдячна всім вам

РОДИНА

Український Національний Музей у Чикаґо відзначить своє 45-річчя

Непомітно, скромно, без ширшого розголосу, своїми власними силами, послідовною працею і ентузіязмом одиниць, чикагська громада ще в 1952 році здобулася на велике діло, яким є Український Національний Музей, що 26-го жовтня 1997 року відзначить свій ювілей.

Оглянувшись назад, приходить на думку 1952 рік, і особа покійного вже сьогодні проф. Олекси Ганкевича, в серці якого справді горіла велика любов до України, її історії, культури, народного побуту, і який, при своїй тяжкій заробітковій праці, маючи візію майбутнього, зумів знайти час і енергію з нічого розпочати музейну збірку, що на протязі років зросла до дуже імпозантних здобутків.

Своєю ідеєю він захопив мгра Ореста Корчак-Городиського, проф. Юліяна Каменецького, проф. Маркіяна Терлецького, д-ра Іллю Витановича, О. Кочана, М. Барана та інших прихильників музейного діла. Саме завдяки їм постав у Чикаго 45 років тому „Архів-Музей".

Першу тимчасову кураторію очолив тоді проф. Юліян Каменецький, а перші Загальні збори, з участю 65 осіб, відбулися 18-го вересня 1954 року, і тоді обрано президентом Ради директорів відомого й активного в той час культурно-громадського діяча д-ра Мирослава Сіменовича, а директором Управи проф. Юліяна Каменецького.

За несповна три місяці, бо вже в грудні 1954 року, їм вдалося зорганізувати в залі місцевої української католицької школи св. Миколая, першу виставку. Було це справді великим подвигом, і громада своїм зацікавленням підтримала запал організаторів, та водночас збільшився гурт людей, які розуміли велич задуму і ставали членами „Архів-Музею".

Очевидно, що початки були тяжкі, бо не було відповідного приміщення на експонати, число яких помітна зростало, на книжки, архівні матеріяли тощо. Пригадую собі, як уже в початкових роках проф. О. Ганкевич шукав способів і доріг, щоб дістати з України зразки народної ноші, гуцульську різьбу, вишивки, народні музичні інструменти і т. п. Отож придбання власного приміщення стало конечністю, і в 1956 році при щедрій допомозі президента Ради директорів д-ра М. Сіменовича, закуплено триповерховий будинок. Спершу музей містився тільки на першому поверсі, а два горішні винаймали інші товариства, що допомагало сплачувати морґедж.

У 1958 році „Музей-Архів" об'єднався з Онтарійським Музеєм, який був у Каліфорнії (головою його був Калиник Лесюк), перейняв його назву і відтоді називається Український Національний Музей. Він визнаний в стейті Іллиной, його назву вписане на сторінках музейних списків Америки, стейту Іллиной і міста Чикаго, а тепер також в українському довіднику, що появився з рамени СФУЖО під назвою „Українські музеї, галереї і збірки".

Український Національний Музей у Чикаго складається з таких відділів: народне й прикладне мистецтво, книгозбірня, архів, бібліографічно-довідковий центр. В музеї зберігаються і виставляються понад 1500 експонатів, не враховуючи книгозбірні, архіву, філятелії, нумізматики і геральдики. Музей влаштовує найрізноманітніші виставки, наприклад, народного мистецтва, писанок, народної ноші, архівних матеріялів, короваїв та ін., переводить курси вишивання, писанкарства, килимарства тощо.

У 90-их роках повторилася ситуація з 1956 року: приміщення замале! Треба придбати більше й таке, що відповідало б усім музейним потребам. І знову, за ініціятивою Управи музею і при співпраці його ентузіястів та прихильників, вдалося купити в серці української дільниці репрезентативний будинок. Його перебудовано, достосовуючи до потреб, за плянами інж. Михайла Маршала (які він виконав безкоштовно) і 18-го вересня 1995 року відбулося його урочисте відкриття і посвячення.

Музей, у нових, відповідно обладнаних кімнатах, немов ожив, заблистів кольорами вишивок, килимів, писанок — справді приємно ввійти. Багато туристів, студентів, артистів, які відвідують наш музей, захоплені українським мистецтвом, про що свідчать їхні зауваги в книзі відвідувачів, як також, оглянувши скарби музею, з поясненням невтомної працівниці музею Олі Мрочко-Калимон, виходять з будинку ознайомлені ближче з Україною, її культурою, історичною долею, змаганнями за свободу та сучасним станом української держави.

Управу Українського Національного Музею в Чикаґо очолює її президент, д-р Юрій Грицеляк (від 1988 року), а теперішнім екзекутивним директором є Ярослав Ганкевич, син Олекси, що був, як подано напочатку, інспіратором і ініціятором УНМ 45 років тому.

Чикагський Український Національний Музей — наша амбасада, й тому усіма силами треба його підтримувати, з ним співпрацювати, його розбудовувати і пропагувати.

І саме такою нагодою для підтримки буде бенкет-бенефіс, яким наша громада відзначить 45-річчя його існування. На головного промовця запрошено астронавтку українського походження лейтанант-командира Гайді Стефанишин-Пайпер, яка дитячі й юнацькі роки прожила серед української громади в Міннеаполісі, була активна серед української молоді, а своїми непересічними здібностями і працею добилася великих успіхів у ділянці астронавтики.

Управа вірить, що святкування з нагоди ювілею пригадують усім нам про наші зобов'язання, як свідомої української громади, супроти музею та змобілізують нових ентузіястів до праці над його розбудовою.

Іванна Т. Ґорчинська

Святкування 6-ої річниці незалежности України в Перт Амбой

Фото з ліва: парафіяни Л. Лялюк, Франціс і Чарлс Стеки, за ними сенатський кандидат повіту Міддлсекс Джо Вітале, Дж. Віснєвскі, о. А. Молодович, А. Фрісія, Дж. МекҐріві, і Д. Перлі.

У понеділок, 25-го серпня, заходами Українських американських Ветеранів з української католицької церкви Успіння Божої Матері у Перт Амбой, Н. Дж., перед будинком Міської управи окремим церемоніялом піднесення державного синьо-жовтого прапору України відзначено шосту річницю незалежности.

Хор „Боян" під диригентурою Василя Шевчука відкрив святочну програму відспіванням американського національного гимну. Проклямацію, котру з цієї нагоди підписав посадник міста Джо Вас, відчитав Доналд Перлі, адміністратор міста Перт Амбой. Сотрудник о. Августин Молодович провів молитву та пригадав присутнім про подію, котру звеличують. Після того ветерани при співі українського національного гимну піднесли на щоглу державний синьо-жовтий прапор України. Тоді Лариса Лялюк відчитала вірш М. Орлич „Люблю тебе Україно". Крім того промовляли Том Гаврилко, українсько-американський ветеран і член парафії, Джек МекҐріві, батько посадника з Вудбрідж і нюджерзького кандидата на становище губернатора стейту сенатора Джеймса МекҐріві, та члени нюджерзької асамблеї Джан Віснєвскі і Арлін Фрісія. Державний прапор України повівав на щоглі перед будинком Міської управи в Перт Амбою впродовж 23-го і 24-го серпня.

Небуденний концерт

Концерт, який відбувся 14-го вересня 1997 року в Ірвінгтоні в Народному Домі, перевищив сподівання його організаторів і публіки.

Степан Стéпан, баритон, заслужений артист України і соліст Львівської опери, на своєму власному концерті виконав пісні і оперові арії композиторів: Монтеверді, Сальдара, Генделя, Доніцетті, Моцарта, Верді, Людкевича, Воробкевича, Лисенка, Соневицького Янівського, Кос-Анатольського, Колесси, Скорика і Задора.

С. Степана голос познається милозвучним тембром, легкістю техніки, яка дає йому змогу плисти без форсовання і без хитання. Він розуміє і відчуває ідеї композиторів, яких оживляє своєю мистецькою особовістю.

Динамічність і стихійність виконуваних творів захоплювали публіку. Глибокий трагізм чи безжурна веселість в інтерпретації С. Степана мають силу артистичної індивідуальности.

Треба додати, що С. Степан має відчуття для музичних стилів, а це зближує слухачів з барокковою, клясичною, романтичною чи модерною музикою.

Публіка аплявдувала з ентузіязмом нашому співакові, який обіцяв знов приїхати до нас з концертом.

Володимир Винницький, відомий концертовий пяніст, акомпанював співакові прекрасно і також причинився тим до успішного концерту.

Дарія Гординська-Каранович

Президент...

(Закінчення зі стор. 1)

заходів проти расизму та нетерпеливости, захист національних меншин; 2) соціяльне об'єднання: стратегія нового соціяльного об'єднання та зміцнення ролі фонду соціяльного розвитку Ради Европи; 3) безпека громадян: боротьба проти організованої злочинности, корупції та відмивання грошей, запобігання зловживанню наркотиками; 4) демократичні вартості та культурне розмаїття: освіта з питань демократичного громадянства, підвищення якости нових інформаційних технологій.

У Стразбурзі Президент України зустрівся з президентом Франції Жаком Шираком і вони обговорили можливість створення консорціюму з виробництва літаків АН-70. Відбулися також зустрічі з президентом Фінляндії Мартті Ахтисаарі та президентом Польщі Алєксандром Кваснєвським. Узгоджено дату приїзду президента Фінляндії в Україну та питання культурного обміну і прикордонного співробітництва між Україною і Польщею.